Projekt

z dnia 23 listopada 2026 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR XXXVI/232/2026
RADY GMINY KUTNO

z dnia 27 listopada 2026 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 roku poz. 662, 912, 1273) oraz art. 4^1 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 roku poz. 2151, z 2026 roku poz. 875) oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 roku poz. 1939, z 2026 roku poz.1004) Rada Gminy Kutno uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2027", który jest częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kutno oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kutno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Kutno z dnia …..

GMINA KUTNO

Gminny Program Profilaktyki

i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

oraz Przeciwdziałania Narkomanii

na 2027 rok

SPIS TREŚCI

Rozdział I. Podstawy prawne i główne założenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani ……..... str. 3

Rozdział II. Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla Gminy Kutno. …….……..…. . ……. str. 6

Rozdział III. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani w gminie Kutno na 2027 rok. ……..……... str. 22

Rozdział IV. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kutnie ……..…… str. 28

Rozdział V. Wskaźniki i mierniki monitoringu Programu. ……... str. 28

Rozdział VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ……...……. str. 29

Rozdział VII. Źródła finansowania Gminnego Programu …….…... str. 29

Rozdział VIII. Monitoring problemów uzależnień na terenie Gminy Kutno ….. ... str. 30

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 rok

Rozdział I. Podstawy prawne i główne założenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Podstawę rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku. Natomiast ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r., określa zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

Podmiotami wyznaczonymi przez ustawodawcę do realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są organy administracji rządowej, samorządowej, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe.

Zgodnie z art. 4^1 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 roku poz. 2151 z 2026 r. poz.875), samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania wskazane w ustawie, obejmują:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;

2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;

prowadzenie działalności wychowawczej, informacyjnej, edukacyjnej i profilaktycznej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;

3) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

4) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13^1 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, zasadniczym celem działań podejmowanych w ramach realizowanych zadań, jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych. Wyznaczone do realizacji zadania w ramach Programu realizowane będą w obszarze: profilaktyki, działalności informacyjno – edukacyjnej, kontrolnej, terapii i rehabilitacji oraz pomocy psychospołecznej, prawnej i psychologicznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 rok zakłada kontynuację działań i inicjatyw podejmowanych w latach wcześniejszych poprzez wykorzystanie szerokiej współpracy z instytucjami publicznymi, jednostkami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi, działającymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

Sposoby realizacji zadań zawartych w programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne, finansowe i osobowe. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 rok pochodzą z wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 rok uwzględnia cele operacyjne, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 (przedłużonym do końca 2026 roku) na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 6 lipca 2026 r (ogłoszonego w Dzienniku Ustaw poz. 923) dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, a także opiera się na rekomendacjach i priorytetach dotyczących realizowania i finansowania gminnych programów określonych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Kluczowymi obszarami w tym zakresie jest między innymi:

- promocja i edukacja zdrowia podkreślająca znaczenie zdrowego stylu życia, żywienia i aktywności fizycznej, a także zdrowotnej;
- profilaktyka wdrażająca działania zapobiegające uzależnieniom.

Do zadań Centrum należy:

1) wykonywanie zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, które polegają na powierzaniu i wspieraniu wykonywania zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na ich finansowanie ich realizacji;

2) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działań, które zmierzają do ograniczenia używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w szczególności wśród dzieci i młodzieży;

3) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym w rodzinach z problemem używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;

4) inicjowanie, wspieranie i prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zaburzeń, które wynikają z prenatalnej ekspozycji na alkohol, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne oraz inicjowanie i wspieranie działań w zakresie pomocy osobom ze spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych (FASD) oraz ich rodzinom lub opiekunom;

5) prowadzenie działań, które zmierzają do podnoszenia jakości oddziaływań profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży;

6) współpraca z przedstawicielami instytucji i organizacji, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy domowej, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, a także przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

W tle trwają już prace nad zupełnie nową edycją strategiczną Narodowego Programu Zdrowia na lata 2027-2036, który ma objąć dziesięć lat horyzontu planowania.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 rok zakłada kontynuację działań i inicjatyw z lat poprzednich poprzez prowadzenie szerokiej współpracy z instytucjami, jednostkami samorządowymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. Stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kutno na lata 2022-2026. Przygotowywany obecnie projekt Strategii Problemów Społecznych Gminy Kutno na lata 2027 – 2034 jest kontynuacją działań i celów wynikających ze Strategii obowiązującej do końca 2026 roku.

Do realizacji zadań określonych w Programie mają szczególnie zastosowanie następujące akty prawne:

1) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku przeciwdziałaniu narkomanii;

3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;

4) Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

5) Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 roku;

6) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;

7) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;

8) Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej;

9) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym;

10) Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych;

11) Ustawa z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym;

12) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

13) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego;

14) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025; rozporządzenie Rady Ministrów z 6 lipca 2026 r (ogłoszone w Dzienniku Ustaw poz.923);

15) Ustawa z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców;

16) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego;

17) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych.

Na terenie Gminy Kutno obowiązują przepisy związane z wykonywaniem zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:

- Uchwała Nr XLV/254/2018 Rady Gminy Kutno z dnia 27.06.2018 roku w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Kutno oraz zasad usytuowania na terenie Gminy Kutno miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- Uchwała Nr XLV/255/2018 Rady Gminy Kutno z dnia 27.06.2018 roku w sprawie wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie Gminy Kutno,
- Zarządzenie Nr 92/2024 z dnia 17 czerwca 2024 roku Wójta Gminy Kutno w sprawie powołania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 rok koordynowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie.

Zadania Programu realizowane są przez:

1) Zlecanie zadań podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie;

2) zakup usług od podmiotów prawnych i osób fizycznych;

3) zlecanie zadań innym jednostkom gminnym i instytucjom publicznym.

Rozdział II. Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla Gminy Kutno.

1. Gmina wiejska Kutno jest jedną z 11 gmin powiatu kutnowskiego, położoną w województwie łódzkim. Gmina ściśle przylega do miasta Kutno, ponadto graniczy z 8 gminami. Obejmuje 31 sołectw i 53 miejscowości. Na jej terenie dominuje działalność handlowo – usługowa oraz budowlano – transportowa. Dobrze rozwinięta jest gałąź hotelowo – gastronomiczna.

W 2025 (stan na dzień 31.12.2025 roku) roku na terenie gminy Kutno znajdowało się 498 podmiotów gospodarczych. W stosunku do roku poprzedniego ich wzrost nastąpił o 20 podmiotów (na dzień 31.12.2024 roku działało 478 podmiotów). Gmina Kutno jest obszarem napływu migracyjnego mieszkańców miasta Kutno. Obserwowany jest nieznaczny wzrost liczby mieszkańców. Z danych ewidencji ludności Gminy Kutno wynika, że w roku 2018 zamieszkiwało ją 8614 mieszkańców (większość stanowili mężczyźni) w 2019 roku liczba wzrosła do 8622 osób. Natomiast w 2020 roku Gmina liczyła 8625 osób z przewagą kobiet.

W 2021 roku pozostawała praktycznie na tym samym poziomie, gdyż ubyło tylko dwóch mieszkańców, czyli populacja Gminy wynosiła 8623 osoby z przewagą mężczyzn. W roku 2022 roku liczba mieszkańców w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 27 osób w większości nadal pozostawali mężczyźni. Natomiast w 2023 roku Gminę Kutno zamieszkiwało 8681 mieszkańców z przewagą 11 mężczyzn. Na koniec 2024 roku gmina Kutno liczyła 8614 mieszkańców (z przewagą 36 mężczyzn) tj. o 67 osób mniej w stosunku do roku ubiegłego. W 2025 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 47 osób w stosunku do roku poprzedniego i wynosiła 8564 osób.

Dane demograficzne Gminy Kutno na dzień 31 grudnia 2025 r. przedstawia poniższa tabela:

rok	ogółem	kobiety	mężczyźni	wiek przedprodukcyjny	wiek poprodukcyjny	wiek produkcyjny
2025	8567	4263	4304	1524	1753	5290

(Dane uzyskano w oparciu o dane ewidencji ludności Gminy Kutno)

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 rok został opracowany na podstawie materiałów ze sprawozdań składanych przez podmioty realizujące zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych i danych będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie. Pod uwagę wzięto badania ankietowane przeprowadzone w 2025 roku. Badania przeprowadziła Ogólnopolska Grupa Badań Społecznych w Krakowie (czerwiec - lipiec 2025 roku). W badaniu łącznie wzięło udział 279 osób (100 dorosłych mieszkańców, 170 uczniów w tym 96 z klas 4-6 i 74 z klas 7-8 oraz 9 przedstawicieli instytucji pomocowych). Przeprowadzone badanie miało na celu szczegółową identyfikację oraz ocenę skali występujących problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem wielowymiarowej

analizy kluczowych wyzwań społecznych. Badanie koncentrowało się na dogłębnej charakterystyce postaw mieszkańców wobec istotnych problemów dotykających lokalną społeczność - alkoholizm, nikotynizm, narkomania, dopalacze, behawioryzm, przemoc domowa, przemoc rówieśnicza oraz cyberprzemoc.

W tym celu badania te zostały przeprowadzone wśród trzech grup społecznych: dorosłych mieszkańców Gminy Kutno oraz uczniów szkół podstawowych (w dwóch kategoriach wiekowych) zlokalizowanych w Gminie Kutno oraz przedstawicieli instytucji pomocowej. Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie naszej gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Każda grupa respondentów wniosła coś nowego względem badanych kwestii społecznych i pozwoliła na lepszą diagnozę.

2. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych

Przeprowadzone wśród mieszkańców badania ankietowe dotyczyły przede wszystkim ich ogólnej wiedzy i opinii na temat zjawiska uzależnień i przemocy, doświadczeń osobistych oraz spostrzeżeń wynikających z obserwacji najbliższego otoczenia. Problemy związane z używaniem alkoholu, występują w obszarze zdrowia fizycznego jak i psychicznego. Negatywne konsekwencje dotykają nie tylko osoby uzależnione, ale także ich najbliższych. Alkohol jest często przyczyną przemocy domowej ale również powoduje wiele szkód społecznych. Prowadzi do ubóstwa, bezrobocia. Zakłóca porządek publiczny. Ważne jest aby zapobiegać tym niekorzystnym konsekwencjom poprzez sprawdzanie skali problemu i tworzenie działań profilaktycznych.

Zadano ankietowanym (dorosłym mieszkańcom) pytanie jak często spożywają alkohol. Analiza odpowiedzi respondentów wykazuje obraz nawyków picia w badanej populacji. Najwięcej badanych - 33% zadeklarowało, iż spożywają alkohol „kilka razy w roku". Tylko - 24% osób wskazało odpowiedź „nie piję alkoholu". W dalszej kolejności badani wskazywali odpowiedź „kilka razy w miesiącu:"- 19%. Raz w miesiącu 7% dorosłych mieszkańców, „raz w tygodniu" - 6% osób. Natomiast „kilka razy w tygodniu" lub „codziennie" pije po 4% ankietowanych. Najmniej badanych bo tylko 3% pije alkohol „rzadziej niż raz w roku". Pokazało to, że problem alkoholowy w Gminie jest dość powszechny ale umiarkowany. Na pytanie dotyczące rodzaju spożywanego alkoholu (pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%) odpowiadali respondenci, którzy w poprzednim pytaniu zadeklarowali, iż spożywają alkohol. Wśród badanych ponad połowa 53,25% podała, że pije wino. Nieco mniej popularne w wyborze dorosłych mieszkańców były: piwo 36,36%, whisky/koniak /drinki z mocnym alkoholem 24,68%, wódka 15,58%, alkohol domowej roboty- 12,99% , nalewki/likiery również inne alkohole -12,99%. Zapytano badanych czy zdarzyło im się wykonywać obowiązki zawodowe

pod wpływem alkoholu. Zdecydowana większość – 87,01 % nigdy nie wykonywała pracy zawodowej w stanie nietrzeźwości. Niewielki odsetek respondentów zadeklarowało, że zdarzało się rzadko pracować pod wpływem alkoholu: ”rzadko”- 6,49%, „czasem”- 5,19% , „bardzo często” -1,3% Udzielone odpowiedzi na to pytanie pokazały, że problem istnieje, ponieważ ankietowanym zdarzało się wykonywać obowiązki zawodowe znajdując się pod wpływem alkoholu. Mieszkańców zapytano także, czy zdarzyło im się być świadkiem sytuacji, w której ktoś prowadzi pojazd będąc pod wpływem alkoholu. Najwięcej bo aż 71% ankietowanych wskazało, że „nigdy”, co było pozytywnym sygnałem. 16% udzieliło odpowiedzi, że „rzadko”, 11% , że „czasami”, a 2% respondentów podało, że „często”. Dane uzyskane w tym badaniu sugerują, że mimo dominującej większości osób niezwiązanych z sytuacjami, w których ktoś prowadził pojazd po spożyciu alkoholu, istnieje potrzeba kontynuowania działań edukacyjnych i prewencyjnych w celu zwiększenia świadomości i redukcji ryzyka z jazdą w stanie nietrzeźwości. Policja odgrywa kluczową rolę w egzekwowaniu przepisów ruchu drogowego i karaniu osób łamiących te przepisy. Współpraca interdyscyplinarna z innymi instytucjami takimi jak służba zdrowia, organizacje społeczne oraz lokalne społeczności, może dodatkowo wspierać działania prewencyjne i edukacyjne. Ankietowani zostali poproszeni o ocenę spożycia alkoholu na przestrzeni kilku ostatnich lat. Najwięcej bo – 37,00 % badanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. Część respondentów twierdziła, że spożywanie alkoholu na terenie gminy jest stałe - 28,00 %, podało taką odpowiedź, 22,00 % że wzrasta. Najmniejszą grupą -13,00 % okazali się mieszkańcy którzy odpowiedzieli, że spożycie alkoholu maleje. Warto zauważyć, że coraz rzadziej można spotkać osoby pijące alkohol pod sklepem, na przystankach, w parkach fakt ten nie świadczy o spadku spożycia alkoholu, ale o zmianie „ kultury picia”.

3. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci 4-6

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w Gminie Kutno udział wzięło 170 uczniów szkół podstawowych. Z klas IV-VI 96 uczniów, z czego największą grupę - 53,12**% (51)** stanowiły dziewczynki. Mniej liczną 46,87 % (45) chłopcy. Na początek uczniów obu płci zapytano czy zdarzyło im się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe. Najczęściej odpowiedź „nie” wybrało 95,83% badanych uczniów. Natomiast 4,17% uczniów wskazało, że „tak”. Zapytano młodzież w jakich okolicznościach spożywała alkohol po raz pierwszy. Zdecydowanie ponad połowa badanych 66,67%% w czasie uroczystości rodzinnych bez wiedzy dorosłych, a za zgodą dorosłych w trakcie uroczystości rodzinnej piło aż piło 33,33% ankietowanych dzieci.Wyniki te świadczą, iż alkohol jest rozpowszechnianą substancją psychoaktywną. Spożywanie alkoholu szczególnie przez osoby młode niesie za sobą zagrożenia i ryzyko wystąpienia poważnych problemów zdrowotnych, emocjonalnych i

rozwojowych. Alkohol działający na młody organizm może wywołać w nim nieodwracalne szkody i być impulsem do różnego rodzaju zachować ryzykownych.

W badaniu uczniów klas VII-VIII udział wzięły 74 osoby. Największą grupę stanowili chłopcy tj. 59,48%. Mniej liczną tworzyły dziewczynki – tj. 40,52%.

Na początek uczniów obu płci zapytano czy zdarzyło im się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe. Zdecydowana większości badanych udzieliła odpowiedzi, że „nie", 22,97% spożywała alkohol. Zapytano młodzież w jakich okolicznościach spożywała alkohol po raz pierwszy. Zdecydowanie blisko połowa badanych 41,18%% w czasie uroczystości rodzinnych za zgodą dorosłych. Bez zgody dorosłych w trakcie uroczystości rodzinnej piło aż 17,65% i tylu samo badanych wypiło gdy poczęstowali rodzice/opiekunowie ankietowanych dzieci. Aż 11,76% małoletnich respondentów wypiło alkohol przez pomyłkę, w czasie imprezy towarzyskiej (urodziny, sylwester, domówka) oraz gdy poczęstowali członkowie rodziny po 5,88%.Nikt z badanych nie pił ze znajomymi poza domem, pod nieobecność rodziców w domu, na dyskotece, w pubie oraz na wycieczce szkolnej. Warto zauważyć, że eksperymentowanie z alkoholem może być powszechne wśród dzieci i młodzieży, co podkreśla potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i edukacyjnych w środowisku szkolnym i poza szkolnym. Właściwe wsparcie poprzez edukacje może przyczynić się do budowania zdrowych nawyków i świadomego podejścia do konsumpcji alkoholu.

4. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci z klas 7-8

W badaniu diagnozującym problemy społeczne w Gminie Kutno udział wzięło łącznie 170 uczniów szkół podstawowych. Z klas VII -VIII 74 uczniów, z czego największą grupę stanowili chłopcy – 59,46**% .** Mniej liczną tworzyły dziewczynki tj. 40,54 % osób. Picie alkoholu przez młodzież to obecnie jeden z poważniejszych problemów społecznych. Wzrost spożywania alkoholu przez młodzież oraz konsekwencje z tego tytułu dostrzegane są przez ogół naszego społeczeństwa. Na początek uczniów obu płci zapytano czy zdarzyło im się kiedykolwiek próbować napoje alkoholowe. Najczęściej odpowiedź „nie'' wybrało 77,03% badanych uczniów. Natomiast 22,97% uczniów wskazało, że „tak". Zapytano młodzież w jakich okolicznościach spożywała alkohol po raz pierwszy. Najczęściej ankietowali wskazywali na okoliczność „w czasie uroczystości rodzinnej zgodą dorosłych" piło aż piło 41,18% ankietowanych dzieci. 17,65%% w czasie uroczystości rodzinnych bez wiedzy dorosłych. Rzadziej wskazywano „przez pomyłkę" – 11,76% badanych. Najrzadziej uczniowie odpowiedzieli: „poczęstowali mnie inni członkowie rodziny" oraz w czasie „imprezy towarzyskiej (domówka, urodziny, sylwester) - po 5,88% respondentów.

Wyniki te świadczą, iż alkohol jest rozpowszechnianą substancją psychoaktywną. Spożywanie alkoholu szczególnie przez osoby młode niesie za sobą zagrożenia i ryzyko wystąpienia

poważnych problemów zdrowotnych, emocjonalnych i rozwojowych. Alkohol działający na młody organizm może wywołać w nim nieodwracalne szkody i być impulsem do różnego rodzaju zachować ryzykownych. Wyniki te sugerują, że spożycie alkoholu wśród badanej grupy nie jest rzadkie, co podkreśla konieczność podejmowania działań edukacyjnych i profilaktycznych w kontekście konsumpcji alkoholu wśród młodzieży. Warto kontynuować wysiłki w zakresie promowania zdrowego stylu życia i świadomego podejścia do spożywania alkoholu. Zapytano młodzież w jakich okolicznościach spożywała alkohol po raz pierwszy. Najwięcej blisko połowa badanych 41,18%% w czasie uroczystości rodzinnych za zgodą dorosłych. Bez zgody dorosłych w trakcie uroczystości rodzinnej piło aż 17,65% i tylu samo badanych wypiło gdy poczęstowali rodzice/opiekunowie ankietowanych dzieci. Aż 11,76% małoletnich respondentów wypiło alkohol przez pomyłkę, w czasie imprezy towarzyskiej (urodziny, sylwester, domówka) oraz gdy poczęstowali członkowie rodziny po 5,88%. Nikt z badanych nie pił ze znajomymi poza domem, pod nieobecność rodziców w domu, na dyskotece, w pubie oraz na wycieczce szkolnej. Warto zauważyć, że eksperymentowanie z alkoholem może być powszechne wśród dzieci i młodzieży, co podkreśla potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i edukacyjnych w środowisku szkolnym i poza szkolnym. Właściwe wsparcie poprzez edukacje może przyczynić się do budowania zdrowych nawyków i świadomego podejścia do konsumpcji alkoholu.

5 Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Problem narkotyków był analizowany zarówno z perspektywy dorosłych mieszkańców Gminy Kutno, jak i dzieci i młodzieży. Analiza z perspektywy dorosłych mieszkańców Gminy Kutno sporządzona została w 2025 r. przez Krajowy Ośrodek Kształcenia Administracji w Krakowie i ma za podstawę diagnozę problemów społecznych Gminy Kutno. W badaniu wzięło udział 100 dorosłych mieszkańców gminy Kutno, którym zadano pytanie o to jak często zażywają tego typu substancje. Niewielki odsetek osób tj. 2,00% osób zażywało te substancje „jednokrotnie", również 2,00% „zażywało je kilka razy w miesiącu". 1% badanych przyznało się, że zażywało substancje psychoaktywne „raz w roku lub mniej". Zadowalające jest, że 95,00% nie zażywała żadnych środków psychoaktywnych.

Ponad połowa (66,67%) zapytanych mieszkańców o powód sięgania po narkotyki czy dopalacze podała, że przyczyną była „przyjemność/relaksacja", „presja grupy" lub „inne odpowiedzi" (po 16,67%). Analizując dostępność narkotyków w Gminie Kutno można zauważyć, iż zdecydowana większość ankietowanych bo aż 90,00%, nie ma wiedzy na ten temat i nie wie jaka jest możliwość pozyskania tych substancji na terenie ich miejscowości. W opinii 4,00% badanych podało, że substancje te są dostępne przez Internet, 6% podało, że „znam konkretną osobę, u której można je zdobyć". Zapytano badanych dorosłych

mieszkańców czy marihuana powinna zostać zalegalizowana. Największa część respondentów tj. 37% nie miała zdania, 32% uznało, że nie, a 31% badanych opowiedziało się za legalizacją tej substancji.

8. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci klas 4-6

Problem narkotykowy analizowany był też z perspektywy dzieci celem przeprowadzenia diagnozy problemów społecznych było oszacowanie skali problemu narkotykowego oraz sprawdzenia wiedzy dotyczącej środków psychoaktywnych wśród uczniów ze szkół w gminie Kutno z klas 4-6. Na pytanie czy próbowali kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze 98,96% ankietowanych odpowiedziało, że nigdy nie próbowało substancji psychoaktywnych. Niewielki odsetek badanych uczniów tj. 1.04% miało kontakt z dopalaczami lub narkotykami. Należy zwrócić uwagę, że w przypadku narkotyków nie można mówić o bezpiecznej dla organizmu dawki czy ilości. Nawet jednorazowe przyjęcie może skutkować uzależnieniem. Warto podkreślić niebezpieczeństwo choćby jednorazowego kontaktu z narkotykami czy dopalaczami. Chociażby jednorazowa styczność ucznia z narkotykami niesie niebezpieczeństwo sięganie po takie środki przez innych rówieśników. Interesujące wydaje się także to, dlaczego młodzi ludzie sięgają po dopalacze i narkotyki (pytanie wielokrotnego wyboru). Najpopularniejszym powodem wskazywanym przez uczniów jest chęć dobrej zabawy oraz przyjemność i relaksacja - wskazało na nie po 50% badanych. Rzadziej ze względu na presję grupy 25%, ciekawość12,50% oraz tyle samo 12,50% chęć bycia modnym. Tyle samo młodych respondentów podało, że otrzymało te substancje nieświadomie, bez swojej zgody- pytanie wielokrotnego wyboru, nie sumuje się do 100%.Na pytanie czy rodzice wiedzą, że zażywasz narkotyki/dopalacze – Zdecydowana większość 66,67% badanych przyznało, że ich rodzice na informację o zażywaniu substancji psychoaktywnych zareagowali przeprowadzeniem rozmowy, zaś 33,33% denerwowało się i wyznaczyło karę.

Ankietowanych zapytano o trudność zdobycia narkotyków i dopalaczy w ich miejscowości. Większość uczniów (87,23%) nie zna miejsc gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze na terenie Gminy Kutno. Pozostali uczniowie wskazywali na: osiedle (2,84%),dyskotekę (1,42%), teren szkoły (1,42%), centrum miejscowości (0,71%). Dodatkowo (4,96%) uczniów zna konkretną osobę, u której można kupić substancje psychoaktywne – pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%. Należy podkreślić iż, bardzo ważną rzeczą jest odpowiednie edukowanie młodzieży w temacie zagrożeń i konsekwencji związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych. Dlatego też zapytani zostali młodzi mieszkańcy Gminy Kutno oto czy mogą być negatywne konsekwencje związane z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, dopalaczy. Badani odpowiedzieli, że wiedzę w tym zakresie czerpią głownie ze środków masowego przekazu tj. Internet i telewizja. Informacje na powyższy temat

znalazło 39,72% uczniów. Od nauczycieli otrzymało odpowiedź 23,40% niewiele więcej od rodziny 29,79%. Na znajomych wskazało 12,06% osób. Niepokojące jest to, że aż 36,17% ankietowanych w ogóle nie czerpie wiedzy w tym temacie (pytanie wielokrotnego wyboru).
Diagnoza odnośnie uzależnień wskazuje na konieczność kontynuowania działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii poprzez między innymi: prowadzenie działalności profilaktycznej, skierowanej szczególnie do dzieci i młodzieży. Zdaniem ankietowanych uczniów najciekawszymi formami zajęć profilaktycznych są zajęcia warsztatowe z psychologiem, pedagogiem lub innym specjalistą 23,37%, spektakle lub musicale profilaktyczne 27,66% zajęcia z przedstawicielami Policji 26,24%, zajęcia z wykorzystaniem form multimedialnych 24,11%. Nakierowanie na promowanie zdrowego stylu życia, poradnictwa i pomocy terapeutycznej w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, jak również prowadzenie szerokiej współpracy różnych instytucji publicznych i organizacji pozarządowych, działających w obszarze przeciwdziałania problemom związanym z uzależnieniami odgrywa bardzo ważną rolę. Nadużywanie substancji psychoaktywnych wiąże się ze zjawiskiem przestępczości czy przemocy. Często prowadzi do bezrobocia i pogorszenia sytuacji finansowej. Osoby dotknięte problemem uzależnienia czyli te, które nadużywają alkoholu lub systematycznie zażywają narkotyki doznają poważnych szkód zdrowotnych, podlegają również procesowi degradacji społecznej.

9. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci klas 7-8

Zapytano dzieci i młodzież z klas 7-8 czy próbowali kiedykolwiek zażywać narkotyki/dopalacze. Odpowiedzi uczniów wskazywały, że wszyscy respondenci (100%) nie próbowali zażywać narkotyków lub dopalaczy. Warto zauważyć, że większość uczniów wykazuje zdrowe postawy wobec unikania narkotyków/dopalaczy co może wynikać z edukacji oraz świadomości zdrowotnej. Należy zatem kontynuować działania prewencyjne i edukacyjne, aby utrzymać tę pozytywną tendencję i wspierać dzieci i młodzieży w podejmowaniu świadomych i zdrowych wyborów życiowych. Ankietowanych zapytano czy znają miejsca w swojej miejscowości, gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze. Zdecydowana większość uczniów (93,24%) nie zna miejsc gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze na terenie Gminy Kutno. Pozostali uczniowie wskazywali na: osiedle (5,41%),dyskotekę (1,35%), teren szkoły i przed szkołą (1,35%),. Dodatkowo (4,05%) uczniów zna konkretną osobę, u której można kupić substancje psychoaktywne – pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%. W kwestii szkodliwości substancji psychoaktywnych dla zdrowia zdecydowana większość uczniów – 90,54% podała, że „zdecydowanie tak", 8,11% - „raczej tak" uważa, że zażywanie dopalaczy lub narkotyków jest szkodliwe dla zdrowia. Jedynie niewielki odsetek uczniów twierdzi, że te substancje nie są szkodliwe dla zdrowia – 1,35%.

10. Uzależnienia behawioralne z perspektywy dorosłych mieszkańców

Uzależnienia behawioralne (zwane także nałogami behawioralnymi) to pewne zachowania (np. korzystanie z Internetu, uprawianie ćwiczeń, jedzenie słodyczy, chodzenie na zakupy, korzystanie z solarium), które „krążą" wokół określonej czynności gdy np. myślimy o graniu w naszą ulubioną grę, nie możemy skupić się na lekcji, a gdy mamy tylko wolny czas, natychmiast włączamy komputer i gramy w każdym czasie wolnym. Zapytano dorosłych respondentów jak często korzystają z komputera. Można było udzielić tylko jednej odpowiedzi. Zdecydowana większość osób bo aż 80% robiła to codziennie, 6,00% kilka razy w tygodniu, 3,00% kilka razy w miesiącu, zaś 11,00% tylko kilka razy w ciągu roku. Poproszono respondentów, czy ich zdaniem uzależnienia behawioralne powinny być leczone w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Zdecydowana większość (67,00%) udzieliła odpowiedzi twierdzącej, a (22,00%) uważała, że ubezpieczenie nie powinno pokrywać tych kosztów, najmniej bo (11,00%) nie potrafiło udzielić odpowiedzi. Poproszono respondentów o wyrażenie opinii dotyczącej rodzaju uzależnień. Za najbezpieczniejszy nałóg uznano alkoholizm i wskazało na niego aż 97,00%, a także narkomanię 96,00% badanych zaznaczyło taka odpowiedź. Następnie nikotynizm 77,00%, uzależnienie od hazardu 54,00%, siecioholizm 35,00%, uzależnienie od telefonu 30,00%, od komputera 36,00% (pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%).

11. Problem uzależnień behawioralnych z perspektywy dzieci i młodzieży z klas 6-8

Oprócz uzależnień od substancji psychoaktywnych w ostatnich latach coraz większym problemem stają się uzależnienia behawioralne – uzależnienia od zachowań, uzależnienia od czynności np. patologiczny hazard, czy narastające w ostatnich latach lawinowo uzależnienie od komputera bądź od Internetu (siecioholizm). Poruszając kwestie uzależnień behawioralnych zapytano uczniów z gminy Kutno czy wiedzą czym są te uzależnienia. Tylko 21,62% ankietowanej młodzieży udzieliło odpowiedzi twierdzącej, zdecydowana większość bo aż (78,38%) nie wiedziało czym jest to zjawisko. Następnie zapytano ile czasu poświęcają każdego dnia na granie w gry komputerowe. Ze zgromadzonego materiału badawczego wynika, że najczęściej od 3 do 6 godzin gra 40,85% ankietowanych.. Od 1 do 3 godzin w gry komputerowe gra najwięcej badanych bo aż 32,39%, zdecydowanie mniej czasu tj. 1 godzinę dziennie na gry poświęca 5,63% uczniów., zaś powyżej 10 godzin dziennie 11,27%. Zapytano młodych mieszkańców o powód korzystania z komputera i Internetu (pytanie wielokrotnego wyboru odpowiedzi). Najwięcej bo 82,19% wskazało na kontakt ze znajomymi , 73,34% słuchało muzyki, 73,97% oglądało filmy i kanały na YouTube, 71, 23% grało w gry online%, 52,05% nauka, 43,84% z nudów, poszerzenie wiedzy – 32,88%, robienie zakupów – 26, 03%,

poznawanie nowych osób – 13.75, prowadzenie własnego bloga - 4,11%. Tak częste korzystanie z urządzeń elektronicznych może wpływać na różne aspekty życia uczniów, w tym na ich zdrowie psychiczne. Warto zauważyć, że nowoczesne technologie stają się integralną częścią codziennego życia, co wymaga zrównoważonego podejścia do ich użytkowania. Odpowiedzi na pytanie czy na komputerze, z którego korzystasz jest zainstalowana tzw. „blokada rodzicielska" opowiedzieli wszyscy ankietowani. Zdecydowana większość bo aż 64,38% uczniów nie posiadała takiego zabezpieczenia, blokadę rodzicielską posiadało 20,55%. 15,07% respondentów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na zadane pytanie. Anoreksja, bulimia oraz kompulsywne objadanie się to poważnie zaburzenia odżywiania dlatego postanowiliśmy zapytać badanych czy znane są im te pojęcia. W kontekście badania, uczniom zadano pytanie: Czy znasz pojęcie „Anoreksja i potrafisz określić, czym jest to zjawisk?", gdzie większość uczniów wskazała odpowiedź „tak" – 60,18%, a rzadziej wskazywało odpowiedź „nie'- 39,19%. Środowisko szkolne może odegrać kluczową rolę w identyfikowaniu i wspieraniu osób zmagających się z tym zaburzeniem, co może przyczynić się do poprawy zdrowia psychicznego i fizycznego młodego pokolenia. W przypadku bulimii ponad połowa badanych tj, 58,11% nie znała znaczenia tego pojęcia, odpowiedź tak wskazało -41,89%. Na pytanie „Czy znasz pojęcie Kompulsywne objadanie się i potrafisz określić czym jest to zjawisko?", gdzie większość uczniów wskazała odpowiedź tak – 63,51%, a 36,49% wybrało odpowiedź nie.

12. Problem uzależnień behawioralnych uczniowie 4-6

Badanych uczniów zapytano, czy mają świadomość czym są uzależnienia behawioralne. Zdecydowana większość tj. 85,42% ankietowanych wskazało, że nie. Zaledwie 14,58% udzieliło odpowiedzi potwierdzającej. Poproszono uczniów o wskazanie jak często korzysta z urządzeń elektronicznych. Aż 80,21% respondentów przyznało, że używa tego sprzętu codziennie. Pozostali uczniowie wskazali, tj. 19,79% że kilka razy w tygodniu. Tak częste korzystanie z urządzeń elektronicznych może wpływać na różne aspekty życia uczniów, w tym również na zdrowie psychiczne, czas spędzony na czynnościach aktywności fizycznej. Warto zauważyć że nowoczesne technologie stają się integralną częścią codziennego życia., które wymaga zrównoważonego podejścia do ich użytkowania. Głównym powodem skłaniającym najmłodszych ankietowanych do korzystania z nowych mediów jest kontakt ze znajomymi – 76,04% . W dalszej kolejności badani wskazali na: słuchanie muzyk- 73,96%, granie w gry online – 61,46%, oglądanie filmów – 59,37%, **nauka- 52,08%,** social media – 51,04%, z nudów – 41,67%, poszerzanie wiedzy, hobby – 36,46%, robienie zakupów – 14,58%, poznawanie nowych osób – 9,37% (pytanie wielokrotnej odpowiedzi).

13. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kutno w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązującej do leczenia:

- przyjmowała zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu;
- wzywała na rozmowy osoby, co do których wpłynęło zgłoszenie i kierowała do odpowiednich punktów i instytucji pomagających w leczeniu uzależnień;
- kierowała na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu odwykowego;
- przygotowywała dokumentację związaną z postępowaniem sądowym mającym na celu poddania się przymusowemu leczeniu;
- składała wnioski o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego w Kutnie.

W 2025 roku odbyło się 25 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kutno ponadto:

- do Komisji wpłynęły 20 wniosków o objęcie postępowaniem osoby nadużywającej alkohol składane przez: Komendę Powiatową Policji w Kutnie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie oraz członków rodzin (o 8 wniosków mniej niż w roku ubiegłym);
- prowadzono łącznie 41 postępowań w tym 21 z lat ubiegłych;
- w stosunku do 10 uczestników wystąpiono do sądu o zobowiązanie podjęcia leczenia odwykowego;
- uzyskano łącznie 20 opinii psychologiczno – psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego;
- udzielono porad prawnych w punkcie konsultacyjno – informacyjnym 7 rodzinom (dotkniętych problemem alkoholowym oraz doznającym przemocy);
- wydano 6 opinii dotyczących wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- przeprowadzono 6 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kutno.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% (stan na 31.12.2025 rok) wynosiła:

- 10 punktów sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% poza miejscem sprzedaży (sklepy),
- 2 punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

14. Działalność profilaktyczna wśród mieszkańców Gminy Kutno

W ramach realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2025 zarówno wśród dzieci, młodzieży osób dorosłych w tym również seniorów z terenu Gminy Kutno prowadzone były szeroko

rozumiane działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Zorganizowano następujące działania:

- organizacja i prowadzenie półkolonii o charakterze: - sportowym z elementami profilaktyki przez Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej SL SALOS „RÓŻA KUTNO" dla 120 dzieci z terenu gminy Kutno;

- sfinansowanie półkolonii w okresie letnim o charakterze wypoczynkowym z elementami profilaktyki przez organizowanym przez ORATORIUM w Woźniakowie dla 60 dzieci z terenu gminy Kutno;-

-zorganizowano teleturniej piłki siatkowej dziewczynek z elementami profilaktyki uzależnień przez Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej SL SALOS „RÓŻA KUTNO";

- w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia 2024 konkurs plastyczny – „ Uzależnienia niszczą marzenia" dla uczniów Szkoły Podstawowej Władysława Stanisława Reymonta – udział wzięło 14 uczniów;

-w ramach obchodów Dnia bez Alkoholu oraz Światowego Dnia bez Tytoniu „Zdrowo bezpiecznie bez nałogów" to kolejny konkurs dla uczniów: Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Strzegocinie, w którym udział wzięło 30 uczniów;-w ramach obchodów Dnia bez Alkoholu oraz Światowego Dnia bez Tytoniu „Żyj zdrowo bez uzależnień" to konkurs dla uczniów Szkoły Podstawowej Bohaterów Walk nad Bzurą we Wroczynach, w którym wzięło udział 17 uczniów. Łącznie w konkursach udział wzięło 61 uczniów.

- Oddział Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem w Kutnie – zorganizował widowisko integracyjne z udziałem dzieci i ich rodziców obejmujące wskazanie nowych metod terapii uzależnień i propagowanie profilaktyki przeciwdziałającej alkoholizmowi i narkomanii, w którym z terenu gminy Kutno udział wzięło 140 dzieci;

- Stowarzyszenie „Teen Challenge" Chrześcijańska Misja Społeczna „Gry offline- spotkanie przy planszówkach" dla rodzin z problemem uzależnienia dla mieszkańców (33 osoby) gminy Kutno.

Zespół Interdyscyplinarny prowadził w poszczególnych latach

- 2022 roku (wpłynęło 25 „Niebieskich Kart") łącznie prowadzono 36 procedur „Niebieskich Kart".W 20 rodzinach pojawił się spożywany alkohol bądź nadużywany alkohol. W 8 rodzinach problemy zdrowotne, w tym 7 ze zdrowiem psychicznym, a w 8 pozostałych inne przyczyny;

- w 2023 roku wpłynęło 31 „Niebieskich Kart” w tym 30 z Komendy Powiatowej policji w Kutnie, 1 z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie;

- w 2024 roku (wpłynęło 25 „Niebieskich Kart”) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kutno prowadził w 40 rodzinach 43 procedury „Niebieskie Karty”. Do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 25 Niebieskich Kart –A. Z Komendy Powiatowej Policji w Kutnie 23, z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie 1 oraz Szkoły Podstawowej 1;

- w 2025 roku wpłynęło 19 Niebieskich Kart A. Z Komendy Powiatowej Policji w Kutnie -17; z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie – 2.

W 2025 roku odbyło się 6 posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego. Spotkań grup diagnostyczno-pomocowych było 52. Z osobami dotkniętymi przemocą sporządzono 27 „Niebieskie Karty ”-C a z osobami stosującymi przemoc sporządzono 23 „Niebieskie Karty ”-D. Zdecydowano o zakończeniu 17 procedur „Niebieskie Karty”.
Osoby doznające przemocy to 24 kobiety, 3 mężczyzn i 7 dzieci.
Osoby stosujące przemoc to 3 kobiety i 39 mężczyzn. Program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową ukończyła 1 osoba.
Wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kutno uczestniczyli w obowiązkowym szkoleniu dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych, realizowanym zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie art. 8 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

2. Zasoby instytucjonalne na terenie Gminy – podmioty świadczące pomoc w zapobieganiu i przeciwdziałaniu przemocy domowej:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: GOPS),
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: GKRPA),
- Urząd Gminy Kutno,
- Placówki oświatowe – szkoły podstawowe,
- organizacje pożytku publicznego,
- Kościoły parafialne.

Dodatkowo, należy wskazać na instytucje powiatowe, obejmujące swoim działaniem teren Gminy Kutno, stanowiące wsparcie w realizacji działań wynikających z niniejszego Programu:

- Sąd Rejonowy w Kutnie,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej (przy Sądzie Rejonowym),
- Prokuratura Rejonowa w Kutnie,
- Komenda Powiatowa Policji w Kutnie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie.

– Celem Zespołu Interdyscyplinarnego było:

a) pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu ich problemów związanych z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie,
b) efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu,
c) współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

d) rozpowszechniania informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym w sytuacji wystąpienia przemocy.

Zadaniem GOPS było zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej Gminnemu Zespołowi Interdyscyplinarnemu. Przewodniczącą Zespołu był Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej działania podejmowane na rzecz ochrony rodzin przed przemocą w środowiskach lokalnych są prowadzone w oparciu o zapisy ustawy o pomocy społecznej lub ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 roku, która wprowadziła szereg rozwiązań, mających służyć skuteczniejszej ochronie rodzin przed przemocą. Jednym z zadań gminy jest obowiązek uchwalania gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zagwarantowania odpowiednich środków na realizację zapisanych w nich zadań. Oznacza to, że działania służące ochronie rodzin przed przemocą powinny być realizowane również w ramach zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dotyczy to udzielania pomocy prawnej i psychospołecznej i uwzględnianej w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do zadań tych należy:

1) Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

2) Tworzenie i prowadzenie zespołu interdyscyplinarnego;

3) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;

4) Opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Działania profilaktyczne

Do instytucji przygotowanych i zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz uzależnień w Gminie Kutno należą:

1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie;
2) Placówki szkolno-oświatowe;
3) Placówki lecznicze (lekarz pierwszego kontaktu, pielęgniarka środowiskowa);

4) Policja;

5) Centrum Kultury Gminy Kutno;

6) Organizacje pozarządowe w tym fundacje i stowarzyszenia;

7) Placówki kultury;

8) Sąd Rejonowy w Kutnie;

9) Służba kuratorska;

10) Instytucje publiczne;

11) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kutnie'

12) Kościoły i związki wyznaniowe;

13) Placówki lecznictwa odwykowego, grupy samopomocowe.

14) Powiatowa Stacja Sanitarno -Epidemiologiczna w Kutnie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie świadczył pomoc finansową w formie oraz prowadził pracę socjalną również wobec osób z problemem alkoholowym. Osoby uzależnione kierowane były do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kutno oraz do grup wsparcia AA. Pracownicy socjalni współpracowali także z ośrodkami terapii uzależnień i współuzależnień, poradniami zdrowia psychicznego z Sądem Rejonowym w Kutnie, kuratorami sądowymi, Policją oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

16. Wnioski z diagnozy

Po przeprowadzeniu diagnozy problemów uzależnień i możliwości ich rozwiązania w gminie Kutno zwrócono uwagę na kilka istotnych obszarów, w których należy podjąć działania. W działaniach na rzecz profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom należy skupić się na:

1. Edukacji na temat odpowiedzialnej konsumpcji alkoholu, skierowana zarówno do dorosłych, jak i młodzieży poprzez organizację kampanii edukacyjnych promujących świadome i umiarkowane spożywanie alkoholu.

2. Zwiększeniu dostępności lokalnych punktów wsparcia dla osób nadużywających alkoholu. W tym organizowanie grup wsparcia dla rodzin osób uzależnionych.

3. Zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej i wsparcia psychologicznego dla osób uzależnionych, a także programów interwencyjnych dla osób, które sięgają po narkotyki z powodu stresu lub presji społecznej.

4. Tworzeniu lokalnych punktów wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wzmocnienie istniejących instytucji oferujących pomoc psychologiczna i prawną oraz schronienie dla osób doznających przemocy.

5. Rozszerzaniu programów edukacyjnych dotyczących rozpoznawania i zgłaszania przemocy domowej.

6.Wprowadzaniu lokalnych inicjatyw takich jak warsztaty, wykłady uczące, wskazujące jak świadomie korzystać z technologii a jednocześnie promujące zdrowe nawyki. Uczące technik radzenia sobie z nadmiernym korzystaniem z telefonów, Internetu, gier.

7. Zapewnieniu dzieciom i młodzieży szczególnie z grup dysfunkcyjnych dostępu do różnorodnych form spędzania czasu wolnego ukierunkowanego na rozwój fizyczny i zdrowy styl życia.

8.Prowadzeniu działalności profilaktycznej wśród dzieci i młodzieży, w tym realizacji programów w szkołach i placówkach oświatowych w zakresie profilaktyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, hazardu, przemocy i cyberprzemocy.

9. Prowadzeniu działalności informacyjno-edukacyjnej w lokalnej społeczności w obszarze profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie.

10. Prowadzeniu działań ukierunkowanych na reintegrację zawodową i społeczną rodzin dotkniętych problemem uzależnień oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez wspieranie systemu pomocy społecznej.

11. Prowadzeniu działań mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych.

12 Wspieraniu i rozwijaniu działalności instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

13. Wprowadzeniu regularnych anonimowych ankiet, które pozwolą uczniom na zgłaszanie bez obaw o konsekwencje skali problemów związanych z uzależnieniami oraz przemocą domową.

17. Gminny Program profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii na rok 2027

Na podstawie przedstawionej diagnozy problemów uzależnień w tym behawioralnych na terenie gminy Kutno oraz zasobów umożliwiających przeciwdziałanie występowaniu uzależnieniom, przygotowano Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2027.

Stworzony Program określa cel główny i cele szczegółowe, wyznacza kierunki działań, realizatorów i adresatów programu oraz organizacje i instytucje współpracujące. Wyznaczone cele działania odpowiadają potrzebom mieszkańców gminy Kutno w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień. Podlegać one będą monitoringowi i ewaluacji.

18. Adresaci programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Kutno na rok 2027 skierowany jest do:

-dzieci i młodzieży;

- rodziców, opiekunów i wychowawców;

- sprzedawców i konsumentów napojów alkoholowych;

- osób pijących w sposób szkodliwy napoje alkoholowe;
- osób uzależnionych;
- rodzin osób z problemem uzależnień i przemocy;
- kobiet w ciąży i innych osób dorosłych w tym kierowców;
- mieszkańców gminy Kutno, którzy stykają się z problemem uzależnień zarówno w życiu zawodowym jak i prywatnym.

Rozdział III. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 rok

1. Cel główny: Ograniczanie używania alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych, redukowanie zachowań behawioralnych oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych.

2. Cele szczegółowe:

1) Zmniejszenie populacji osób pijących alkohol i zażywających narkotyki w sposób szkodliwy, zagrażający zdrowiu i życiu;

2) Wspieranie działań profilaktycznych, edukacyjno – informacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, działań w obszarze pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz prowadzenie monitoringu i ewaluacji;

3) Zwiększenie świadomości mieszkańców Gminy Kutno, dotyczącej szkodliwości używania alkoholu, narkotyków, substancji psychoaktywnych i zachowań behawioralnych;

4) Zmniejszenie picia alkoholu oraz spożywania narkotyków i substancji psychoaktywnych przez dzieci, młodzież oraz podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej;

5) Zwiększenie liczby osób korzystających z profesjonalnej pomocy terapeutycznej w zakresie leczenia uzależnień i współuzależnień;

6) Zwiększenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży poprzez działalność edukacyjno – informacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, behawioralnych oraz kształtowanie właściwych postaw;

7) Zwiększenie działań ukierunkowanych na zapobieganie i ograniczanie skutków społecznych, związanych z nadużywaniem alkoholu w społeczności lokalnej oraz spożywaniem narkotyków i substancji psychoaktywnych, zachowań behawioralnych poprzez działalność edukacyjno – informacyjną;

8) Stała współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, celem rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałających uzależnieniom;

9) Zmniejszenie ilości przypadków naruszenia przepisów prawnych, regulujących obrót alkoholem;

10) Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i zachowań behawioralnych.

Zadanie 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób i ich rodzin uzależnionych od alkoholu oraz spożywania narkotyków, substancji psychoaktywnych i innych uzależnień.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1) Współpracę z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji, lecznictwa odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych.

2) Rozszerzanie oferty programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz spożywania narkotyków, substancji psychoaktywnych w tym również zachowań behawioralnych oraz ich rodzin,

3) Opłacenie kosztów biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – psychologa oraz psychiatry.

4) Opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

5) Doposażenie placówek lecznictwa odwykowego do prowadzenia zajęć terapeutycznych i profilaktycznych, zakup materiałów edukacyjnych, szkoleń specjalistycznych dla terapeutów uzależnień.

6) Zakup materiałów i artykułów niezbędnych do organizacji imprez okolicznościowych, środowiskowych, promujących postawy trzeźwościowe, mających walory profilaktyczne, integracyjne i edukacyjne.

7) Finansowanie szkoleń i kursów dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie zajmujących się tematyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy.

8) Prowadzenie punktu informacyjno-edukacyjnego lub konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.

9) Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami uzależnionymi, sprawcami przemocy oraz członkami ich rodzin.

Odbiorcy:

- osoby pijące nadmiernie w tym uzależnione od alkoholu oraz spożywania narkotyków i substancji psychoaktywnych i innych uzależnień;
- rodziny osób z problemem alkoholowym oraz spożywania narkotyków i substancji psychoaktywnych, innych uzależnień;
- osoby współuzależnione;
- organizatorzy doradztwa, terapii i działań wspierających.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z zakresu uzależnień, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1) Tworzenie nowych i wspieranie istniejących miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz problemem nadużywania narkotyków i substancji psychoaktywnych, zachowań behawioralnych w tym finansowanie bieżącej działalności świetlicy środowiskowej.

2) Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z rodzin i dzieci z rodzin z problemem uzależnień oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców świetlic środowiskowych, pracowników socjalnych, itp.

3) Finansowanie prowadzenia zajęć promujących zdrowy styl życia oraz programów terapeutycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.

4) Finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym, ofiarom przemocy oraz ich rodzinom.

5) Organizowanie i finansowanie superwizji dla pracowników placówek udzielających pomocy rodzinom, w tym dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem uzależnienia i przemocy.

6) Organizację - dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy z uzależnieniami i przemocy w rodzinie.

7) Organizację szkoleń, narad, seminariów, konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy osobom uzależnionym, dziecku i rodzinie, a także dotyczących współpracy służb i instytucji w w/w zakresie.

8) Wspieranie pracy interdyscyplinarnych zespołów udzielających pomocy rodzinom w tym dzieciom w rodzinie z problemami wynikającymi z uzależnień w tym przemocy w rodzinie, w szczególności w zakresie współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kutnie.

9) Pokrycie kosztów funkcjonowania punktów konsultacyjno – informacyjnych dla prawnika oraz psychologa dających możliwość wsparcia dla mieszkańców gminy Kutno, w tym również zajęć terapeutycznych, zajęć socjoterapeutycznych, organizację szkoleń itp.

10) Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy– w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kutnie, zakładach opieki zdrowotnej, Policji, parafiach, siedzibach organizacji pozarządowych, punktach konsultacyjnych, itd.

11) Organizację warsztatów systemowej pracy z rodziną, umiejętności rodzicielskich, warsztatów umiejętności społecznych i komunikacyjnych, treningów zastępowania agresji, wychowania bez przemocy – zajęć o charakterze profilaktycznym, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych i komunikacyjnych, przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy.

12) Monitorowanie sytuacji osób/rodzin objętych pomocą oraz procedurą ,,Niebieskie Karty'', w których występuje również problem uzależnienia.

13) Prowadzenie działań edukacyjnych służących zmniejszeniu skali zaburzeń życia rodzinnego, w szczególności wynikających z problemu alkoholowego i uzależnień, przygotowywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych.

14) Udzielanie pomocy prawnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin poprzez prowadzenie punktu konsultacyjno – informacyjnego w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Odbiorcy:

- rodziny, w których występuje przemoc: osoby doznające i stosujące przemoc;
- placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i uzależnień w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i terapeutycznych.

Rodzaje działań:

1) Finansowanie programów profilaktycznych dla uczniów wynikających z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 -2025 (przedłużonego do końca 2026 roku na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 6 lipca 2026 r ogłoszonego w Dzienniku Ustaw poz. 923) realizowanych w szkołach i placówkach oświatowych w ramach szkolnych programów profilaktyki; uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu stylowi życia wolnemu od uzależnień, prowadzenie akcji edukacyjnych;

2) Organizowanie szkoleń i warsztatów dla nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy;

3) Współudział w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież – rozwój zorganizowanych zajęć pozaszkolnych w świetlicach środowiskowych oraz placówkach oświatowych;

4.) Informowanie o dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających, profilaktyka i promocja zdrowia;

5) Promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez wspieranie imprez sportowo – rekreacyjnych, zajęć pozalekcyjnych w placówkach oświatowych, poprawę funkcjonowania bazy sportowo – rekreacyjnej;

6) Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego – organizacja wypoczynku z elementami edukacji w zakresie profilaktyki uzależnień oraz wyjazdów i wycieczek;

7) Wspieranie imprez promujących zdrowy tryb życia wolny od nałogów w tym m.in. adresowanych dla całych rodzin – organizacja akcji profilaktyczno – edukacyjnych, festynów, koncertów, konkursów szkolnych oraz spektakli, kampanii społecznych, pikników i quizów.

8) Wspieranie działań informacyjnych, edukacyjnych i pomocowych w środowisku osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniem od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych.

Odbiorcy:

- społeczność lokalna – mieszkańcy Gminy Kutno;
- dzieci i młodzież szkolna;
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą;
- organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje;
- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę prewencyjną i terapeutyczną, w szczególności odnoszącą się do populacji dzieci i młodzieży;
- rodzice i wychowawcy.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

Rodzaje działań:

1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, promowanie ciekawych projektów i inicjatyw społecznych poprzez wsparcie finansowe i pomoc merytoryczną – na organizację obozów, kolonii, półkolonii, igrzysk sportowych, pikników, turniejów, wycieczek, wyjazdów oraz festynów rodzinnych;

2) Zakup materiałów, sprzętu sportowego, niezbędnego do realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla organizacji pozarządowych, jednostek, instytucji;

3) Dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla osób fizycznych, realizatorów zadań Programu, podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, osobami uzależnionymi i ich rodzinami;

4) Organizowanie spotkań, konferencji w celu wymiany doświadczeń i wypracowania kierunków działań w obszarze uzależnień.

Odbiorcy:

- organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, związki wyznaniowe, organizacje sportowe, instytucje kulturalno – oświatowe, fundacje;
- środowiska samopomocowe integrujące osoby uzależnione, osoby doznające i stosujące przemoc i członkowie ich rodzin;
- instytucje samorządowe, publiczne z terenu Gminy Kutno i poza angażujące się w działalność profilaktyczną i interwencyjną.

Zadanie 5 . Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13[1] i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Rodzaje działań:

1) Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń;

2) Prowadzenie działań edukacyjnych, skierowanych do właścicieli placówek handlowych, prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków konkurencji i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia;

3) Podejmowanie interwencji w związku z łamaniem przepisów prawa dotyczących obrotu napojami alkoholowymi oraz związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych.

Zadanie 6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowania centrów i strategii społecznej

1) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

2) Organizowanie spotkań informacyjnych dotyczących zasad funkcjonowania centrów integracji społecznej.

3) Udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

4) Realizator – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie.

Rozdział IV. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Kutno.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

1) Podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu.

2) Monitorowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z odnośnymi uchwałami Rady Gminy Kutno

w związku z procedurą wydawania przez Wójta Gminy Kutno decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.

3) Inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień.

4) Prowadzenie innych działań przewidzianych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i innych ustaw.

Rozdział V. Wskaźniki monitoringu Programu.

1) Liczba osób uzależnionych, zgłaszających się do placówek leczenia odwykowego ambulatoryjnego.

2) Liczba osób uzależnionych, zgłaszających się do placówek leczenia odwykowego stacjonarnego.

3) Liczba osób objętych działaniami pomocowymi – m.in. współuzależnieni, dzieci z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

4) Liczba zrealizowanych programów wspierających dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz uzależnień i liczba osób biorących w nich udział.

5) Liczba osób korzystających z pomocy specjalistów w ramach zajęć psychoterapeutycznych w terapii ponadpodstawowej.

6) Liczba instytucji, organizacji pozarządowych realizujących Program.

7) Liczba zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz wysokość środków przeznaczonych na realizację tych zadań.

8) Liczba programów profilaktycznych rekomendowanych realizowanych w szkołach oraz liczba odbiorców programów.

9) Liczba świetlic środowiskowych oraz liczba dzieci uczestniczących do tych świetlic.

10) Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w różnych formach wypoczynku z programami profilaktycznymi.

11) Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, w tym sportowych.

12) Liczba imprez promujących zdrowy styl życia, konkursów oraz liczb uczestników.

13) Liczba kampanii, akcji edukacyjno - informacyjno – profilaktycznych oraz liczba uczestników.

14) Liczba zorganizowanych szkoleń, spotkań, warsztatów oraz liczba ich uczestników.

15) Liczba podmiotów realizujących Program doposażonych w sprzęt.

16) Liczba zakupionych materiałów informacyjnych, profilaktycznych i edukacyjnych.

17) Liczba osób korzystających z pomocy specjalistycznej w ramach punktu konsultacyjnego.

18) Liczba spotkań w celu wymiany doświadczeń i wypracowania kierunków działań w obszarze uzależnień.

19) Ilość działań informacyjnych w zakresie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

20) Liczba wniosków zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (ilość przeprowadzonych rozmów z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin, badań lekarskich, wywiadów środowiskowych, wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego).

21) Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy i grup diagnostyczno – pomocowych.

22) Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty'' przez GOPS i Policję.

23) Liczba skontrolowanych podmiotów działających na rynku alkoholowym.

24) Ilość nagród w ramach prowadzonych działań profilaktyczno – edukacyjnych.

Rozdział VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na podstawie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Komisję i jej skład powołuje Wójt Gminy Kutno.

1. Wynagradzanie członków GKRPA finansowane jest z budżetu Gminy Kuno w ramach środków przeznaczonych na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii.

2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu przysługuje dieta za każde posiedzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia, określonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2026 roku.”.

3. Członek Komisji ma obowiązek uczestnictwa w posiedzeniach.

4. Podstawą wypłaty jest obecność członka stwierdzone własnoręcznym podpisem na liście obecności.

Rozdział VII. Źródła finansowania Gminnego Programu

1. Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa preliminarz wydatków zgodny z projektem budżetu na rok 2027 w dziale 851 –105.000 zł ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – 101.500 zł przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdział 85153 – 3.500 zł przeciwdziałanie narkomanii.

2. Źródłem finansowania GKRPA będą środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wniesione przez podmioty gospodarcze w roku 2027.

3. Na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2027 roku w Budżecie Gminy Kutno przeznaczono kwotę 105.000 zł.

4. Podział środków na poszczególne zadania dokona Wójt Gminy Kutno w porozumieniu z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5. Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie.

6. Program realizowany będzie od 01.01.2027 roku do 31.12.2027 roku.

Rozdział VIII. Monitoring problemów uzależnień na terenie Gminy Kutno

1. Monitoring realizujący Gminny Program prowadzony będzie poprzez:
a) sprawozdania wewnętrzne – sprawozdania finansowe i merytoryczne z realizacji Gminnego Programu będzie integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego składanego Radzie Gminy Kutno w terminie do 30 czerwca 2027 roku.
b) sprawozdanie zewnętrzne dla uprawnionych podmiotów.

Opracowanie merytoryczne: Małgorzata Modrzejewska – Kierownik GOPS w Kutnie
17.11.2026r.